

รัฐลิเบีย

(State of Libya)

เมืองหลวง ตริโปลี

ที่ตั้ง ตอนเหนือสุดของทวีปแอฟริกาบนชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ตั้งอยู่ระหว่างตูนิเซียและแอลจีเรีย กับอียิปต์ ละติจูดที่ 25.0 องศาเหนือ ลองจิจูดที่ 17.00 องศาตะวันออก มีพื้นที่ 1,759,540 ตร.กม. ใหญ่เป็นอันดับ 18 ของโลก มีชายแดนทางบกยาว 4,339 กม. และมีชายฝั่งยาว 1,770 กม.

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดกับทะเลเมดิเตอร์เรเนียน (1,770 กม.)
ทิศตะวันออก	ติดกับอียิปต์ (1,115 กม.)
ทิศใต้	ติดกับไนเจอร์ (342 กม.) ชาด (1,050 กม.) และซูดาน (382 กม.)
ทิศตะวันตก	ติดกับตูนิเซีย (461 กม.) และแอลจีเรีย (989 กม.)

ภูมิประเทศ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่แห้งแล้ง และเป็นลอนเนินขนาดเล็ก บางส่วนเป็นพื้นที่ราบสูง

ภูมิอากาศ แห่งแล้งแบบทะเลทราย อุณหภูมิเฉลี่ย 20-30 องศาเซลเซียส ทางตอนเหนือตามแนวชายฝั่ง มีอากาศเย็นคล้ายคลึงกับภูมิภาคแถบทะเลเมดิเตอร์เรเนียน บริเวณตอนกลางมีอากาศร้อนแบบทะเลทราย

ประชากร 6,754,507 คน (ก.ค. 2561) จากรายงานของสหประชาชาติประมาณ 12% เป็นผู้ย้ายถิ่นเข้าประเทศ

รายละเอียดประชากร แบ่งเป็นชาวเบอร์เบอร์และอาหรับ 97% และอื่น ๆ 3% (กรีก มอลตา อิตาลี อียิปต์ ปากีสถาน ตุรกี อินเดีย และตูนิเซีย) อัตราส่วนประชากรจำแนกตามอายุ : วัยเด็ก (0-14 ปี) 25.53% วัยรุ่นถึงวัยกลางคน (15-64 ปี) 70.05% วัยชรา (65 ปีขึ้นไป) 4.43% อายุขัยเฉลี่ยของประชากรโดยรวมประมาณ 76.9 ปี อายุขัยเฉลี่ยเพศชายประมาณ 75.1 ปี อายุขัยเฉลี่ยเพศหญิงประมาณ 78.7 ปี อัตราการเกิด 17.2 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการตาย 3.7 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการเพิ่มของประชากร 1.45%

ศาสนา อิสลาม (ซุนนี) 96.6% คริสต์ 2.7% พุทธ 0.3% ไน้ระบุ 0.2% และอื่น ๆ 0.2% (เช่น ฮินดู ยิว และศาสนาพื้นบ้าน)

ภาษา ภาษาอาหรับเป็นภาษาราชการ แต่ก็มีประชากรตามเมืองใหญ่ที่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ เช่น อิตาลี และอังกฤษ นอกจากนี้ ยังมีภาษาของชาวเบอร์เบอร์ (Nafusi, Ghadamis, Suknah, Awjilah และ Tamasheq)

การศึกษา อัตราการรู้หนังสือ 91% (ปี 2558)

การก่อตั้งประเทศ ลิเบียอยู่ภายใต้การปกครองของต่างชาติมาอย่างต่อเนื่อง โดยเคยอยู่ภายใต้อาณาจักรกรีก โรมัน ไบแซนไทน์ ออตโตมัน และตั้งแต่ปี 2454 ลิเบียอยู่ภายใต้การปกครองของอิตาลี จนกระทั่งเมื่อ 21 พ.ย. 2492 สมัชชาสหประชาชาติมีข้อมติให้ลิเบียได้รับเอกราชจากอิตาลี ทั้งนี้ ซัยยิด อิดริส อัลมะฮ์ดี อัชชะนูซี เจ้าผู้ครองแคว้น Cyrenaica ซึ่งเป็นผู้นำการต่อต้านการปกครองของอิตาลีระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 และเป็นผู้นำในการเจรจาลงนามไปสู่การประกาศเอกราชเมื่อ 24 ธ.ค. 2494 ได้รับการสนับสนุนจาก สหราชอาณาจักร ให้สถาปนาพระองค์ขึ้นเป็นสมเด็จพระราชาธิบดีอิดริสที่ 1 กษัตริย์พระองค์แรกแห่งสหราชอาณาจักร ลิเบีย (ประกอบด้วย Cyrenaica Tripolitania และ Fezzan) โดยมีตรีโปลีเป็นเมืองหลวง จนกระทั่งกลุ่มนายทหารที่นำโดย พ.อ.มูอัมมาร์ กัดดาฟี (มูอัมมาร์ กอชชาฟี) ทำการรัฐประหารยึดอำนาจจากสมเด็จพระราชาธิบดีอิดริส ขณะที่ทรงอยู่ระหว่างการเข้ารับการถวายการรักษาพระองค์ที่ตุรกี เมื่อ 1 ก.ย. 2512 และเปลี่ยนแปลงประเทศเป็น สาธารณรัฐ จนกระทั่งในปี 2553 เกิดกระแสการเรียกร้องประชาธิปไตยในประเทศกลุ่มอาหรับ (Arab spring) เริ่มต้นขึ้นในตูนิเซีย มีการเรียกร้องประชาธิปไตยในเมืองต่าง ๆ ของลิเบียเมื่อปี 2554 ซึ่ง พ.อ.กัสดาฟี ใช้การปราบปรามอย่างรุนแรงจนขยายวงกว้างเป็นกระแสต่อต้านและเป็นสงครามกลางเมือง และมีการแทรกแซงจาก North Atlantic Treaty Organization (NATO) ที่สนับสนุนกลุ่มกบฏ จนโค่นล้มรัฐบาลของ พ.อ.กัสดาฟี ได้ ในกลางปี 2554 โดยมีสภาเปลี่ยนผ่านแห่งชาติ (National Transitional Council) เป็นรัฐบาล แต่ต่อมาขัดแย้งกันเอง จนมีการเลือกตั้งสภาแห่งชาติลิเบีย (General National Congress-GNC) เมื่อ ก.ค. 2554 และมีการจัดตั้งรัฐบาลใหม่บริหารประเทศจนถึง มิ.ย. 2557 จึงมีการเลือกตั้งทั่วไปใหม่เพื่อเลือกตั้ง ส.ส. แต่มีผู้ออกมาลงคะแนนเสียงน้อยและกลุ่มอิสลามนิยมไม่ได้รับการเลือกตั้ง จึงร้องเรียนต่อศาลสูงให้การเลือกตั้งเป็นโมฆะ

ต่อมาเมื่อ ก.ค. 2557 กลุ่ม Libya Dawn ได้เข้ายึดตริโปลี ทำให้กลุ่มของสภาผู้แทนราษฎร และรัฐบาลที่ได้รับการรับรองจากนานาชาติต้องย้ายไปที่เมือง Tobruk และกลุ่ม Libya Dawn ได้จัดตั้งสภาแห่งชาติ (GNC) ขึ้นใหม่ และมีการตั้งรัฐบาลขึ้น ทำให้ลิเบียแยกออกเป็นสองกลุ่มใหญ่ที่มีความขัดแย้งมาจนถึงปัจจุบัน จากนั้นเมื่อ ต.ค. 2558 สหประชาชาติได้เสนอข้อตกลงทางการเมืองของลิเบีย (Libyan Political Agreement-LPA) และทั้งสองฝ่ายได้ลงนามร่วมกันเมื่อ 17 ธ.ค. 2558 ซึ่งต่อมาได้รับการรับรองโดยสหประชาชาติ โดยตามข้อตกลงจะมีการตั้งรัฐบาลแห่งชาติ (Government of National Accord-GNA) และมีสภาผู้นำ (Presidency Council-PC) ประกอบด้วยสมาชิก 9 คน ทำหน้าที่แทนประธานาธิบดี และกำหนดให้ประธานสภาเป็นนายกรัฐมนตรีโดยตำแหน่งคือ นาย Fayez Al-Sarraj และเป็นผู้เสนอรายชื่อคณะรัฐมนตรีต่อสภาผู้แทนราษฎรลิเบีย (House of Representatives-HoR) ที่มีนาย Aguila Saleh Issa เป็นประธานสภา HoR ตั้งอยู่ที่เมือง Tobruk ทั้งนี้ สมาชิกสภา HoR จะต้องลงมติรับรองร่างคณะรัฐมนตรีดังกล่าวจึงจะสามารถปฏิบัติงานในฐานะรัฐบาลแห่งชาติได้ อย่างไรก็ตาม HoR ยังไม่มีมติรับรองร่างคณะรัฐมนตรีดังกล่าว และเป็นเหตุให้ นาย Fayez Al-Sarraj และคณะเดินทางโดยเรือเข้าปฏิบัติหน้าที่ ณ ตริโปลี เมื่อ 31 มี.ค. 2559 จากนั้นกลุ่ม GNA ได้ปรับเปลี่ยนเป็นสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐ (Council of State) โดย HoR ยังคงปฏิเสธรับรองรัฐบาลแห่งชาติ

เมื่อ ก.ย. 2560 นาย Ghassan Salame ผู้แทนพิเศษของสหประชาชาติในภารกิจ UN Support Mission in Libya (UNSMIL) เสนอแผนการปรองดองแห่งชาติเพื่อแก้ไขปัญหาทางการเมืองและปูทางสู่การเลือกตั้งทั่วไปในลิเบีย โดยจะจัดการประชุมแห่งชาติในปี 2562 แต่ต่อมาได้เลื่อนการประชุมดังกล่าว เนื่องจากความล้มเหลวในการดำเนินการตามข้อตกลง และยังคงเกิดเหตุสู้รบในตริโปลี โดยกองกำลัง Libyan National Army (LNA) ของจอมพล Khalifa Haftar เคลื่อนกำลังจากฐานที่มั่นทางตะวันออกเฉียงใต้เพื่อจะยึดตริโปลีตั้งแต่ 4 เม.ย. 2562 จนถึงปัจจุบัน (ต.ค. 2562)

วันชาติ 23 ต.ค. (ซึ่งเป็นวันปลดแอกจาก พ.อ.มูอัมมาร์ กัดดาฟี เมื่อปี 2554)

การเมือง ลิเบียยังอยู่ในช่วงของการเปลี่ยนผ่านทางการเมือง หลังจากสภาถ่ายโอนอำนาจแห่งชาติ (National Transitional Council of Libya-NTC) ของฝ่ายต่อต้าน พ.อ.มูอัมมาร์ กัดดาฟี ได้รับชัยชนะในสงครามกลางเมืองเมื่อ ต.ค. 2554 และถ่ายโอนอำนาจให้รัฐสภา (General National Congress-GNC) ที่มาจากการเลือกตั้งเมื่อ ส.ค. 2555 โดยจัดตั้งรัฐบาลชุดใหม่สำเร็จเมื่อ ต.ค. 2555 อย่างไรก็ตาม รัฐบาลชุดใหม่ของลิเบียเป็นเพียงรัฐบาลเพื่อการถ่ายโอนอำนาจที่เข้ามาบริหารประเทศช่วงสั้น ๆ จนกว่าจะมีการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ การเลือกตั้งทั่วไปเมื่อ 25 มิ.ย. 2557 กลุ่มเสรีนิยมชนะการเลือกตั้ง แต่กลุ่มอิสลามนิยมไม่ยอมรับผลการเลือกตั้ง ส่งผลให้สถานการณ์การเมืองในลิเบียมีความอ่อนไหวสูง ต่อมาเมื่อกลุ่ม Libya Dawn เข้ายึดตริโปลีเมื่อ 13 ก.ค. 2557 สมาชิกสภาแห่งชาติบางส่วนร่วมกับกลุ่ม Libya Dawn ตั้งสภาแห่งชาติ (GNC) และรัฐบาลขึ้นใหม่ ทำให้ลิเบียอยู่ในสภาพขัดแย้งทางการเมืองที่มีสภาสองสภาและรัฐบาลสองรัฐบาล จนกระทั่งสหประชาชาติจัดการเจรจาระหว่างทั้งสองฝ่ายเพื่อจัดทำข้อตกลงสันติภาพระหว่างกลุ่มที่มีความขัดแย้งกัน และจัดตั้งรัฐบาลแห่งชาติ โดยทั้งสองฝ่ายลงนามร่วมกันเมื่อ 17 ธ.ค. 2558 อย่างไรก็ตาม จนถึงปัจจุบันลิเบียยังไม่สามารถจัดตั้งรัฐบาลแห่งชาติได้สำเร็จ โดยนาย Fayez Al-Sarraj ยังคงอยู่ในตำแหน่ง นรม. และมีคณะรัฐมนตรีกิจการที่สำคัญที่เกี่ยวข้องเศรษฐกิจและสังคม ส่วนด้านความมั่นคง จอมพล Khalifa Haftar เป็นผบ.สูงสุด ทั้งนี้ ลิเบียมีกำหนดการจะจัดการเลือกตั้งทั่วไปภายในปี 2561 แต่การสู้รบภายในประเทศทำให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้ง

ความไร้เสถียรภาพทางการเมืองในลิเบีย เป็นโอกาสให้กลุ่มก่อการร้ายสากลเข้ามา โดยกลุ่ม Islamic State (IS) ในพื้นที่เมือง Sirte และ Derna โดยออกวีดิทัศน์แสดงการสังหารโดยตัดศีรษะชาวอียิปต์ที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายคอปติกจำนวน 21 คน บริเวณชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน เมื่อ ก.พ. 2558 ส่งผลให้อียิปต์ส่งเครื่องบินเข้าโจมตีแหล่งฝึกอาวุธและคลังอาวุธของกลุ่ม IS ในบริเวณเมือง Derna เพื่อเป็นการตอบโต้การแพร่อิทธิพลของกลุ่ม IS ในลิเบีย ยิ่งทำให้สถานการณ์ในลิเบียยุ่งเหยิงและซับซ้อน ทั้งนี้ หลังจาก GNA เข้าบริหารประเทศลิเบียตั้งแต่ เม.ย. 2559 GNA ได้ร่วมกับกองกำลัง Misrata โดยการสนับสนุนจากชาติตะวันตก ตั้งแต่ 12 พ.ค. 2559 เริ่มปราบปรามกลุ่ม IS ที่ยึดเมือง (กลุ่ม IS ยึดเมือง Sirte ตั้งแต่ปี 2557) และเมื่อ 1 ส.ค. 2559 กองกำลังร่วมระหว่าง GNA กับสหรัฐฯ โจมตีทางอากาศภายใต้ปฏิบัติการ Odyssey Lightning ต่อฐานที่มั่นกลุ่ม IS ปัจจุบันกองกำลัง GNA เข้ายึดคืนพื้นที่เมือง Sirte ได้เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ กองกำลัง GNA พยายามเข้าควบคุมพื้นที่เมือง Sabratah ทางตะวันตกเฉียงเหนือติดชายแดนตูนิเซีย ซึ่งยังคงมีกลุ่ม IS ยึดไว้บางส่วน

ฝ่ายบริหาร : นายมุฮัมมัด ยูซุฟ อัลมะเกะรีฟ ได้รับเลือกจากสมาชิกรัฐสภาลิเบียเมื่อ 10 ส.ค. 2555 ให้ดำรงตำแหน่งประธานรัฐสภา รวมทั้งทำหน้าที่ประมุขของรัฐ (ประธานาธิบดี) โดยพฤตินัยเป็นการชั่วคราว แต่ลาออกจากตำแหน่งเมื่อ 28 พ.ค. 2556 โดยนายนูรี อบูเซห์หมัยนี ได้รับเลือกให้เข้ารับตำแหน่งแทนตั้งแต่ 25 มิ.ย. 2556 ขณะที่นายมุศฎาฟา อูซุชากูร์ ได้รับเลือกจากสมาชิกรัฐสภาให้ดำรงตำแหน่ง นรม. (หัวหน้ารัฐบาล) เมื่อ 12 ก.ย. 2555 แต่ถูกปลดจากตำแหน่งเมื่อ 7 ต.ค. 2555 หลังจากไม่สามารถจัดตั้งรัฐบาลได้ จึงเป็นเหตุให้ต้องมีการลงมติเลือก นรม.ใหม่ โดยนายอะลี ซัยดาน ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวแทนเมื่อ 14 ต.ค. 2555 และจัดตั้งรัฐบาลชุดใหม่สำเร็จเมื่อ 31 ต.ค. 2555 แต่รัฐสภาลงมติปลดออกจากตำแหน่งเมื่อ 11 มี.ค. 2557 หลังจากล้มเหลวในการขัดขวางกลุ่มกบฏส่งออกน้ำมันโดยไม่ผ่านรัฐบาลกลาง โดยนายอับดุลลอฮ์ อัซซิณี รุมว.กระทรวงกลาโหม รักษาการตำแหน่ง นรม. และล่าสุดนายอับดุลลอฮ์ อัซซิณี ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่ง นรม. เมื่อ 22 ก.ย. 2557 หลังจากการเลือกตั้งเมื่อ 25 มิ.ย. 2557 แต่เมื่อ 13 ก.ค. 2557 กลุ่ม Libya Dawn ได้ยึดตริโปลี หลังจากนั้นสมาชิกบางส่วนของสภาแห่งชาติ (GNC) ที่ไม่ได้รับเลือกตั้งเมื่อ มิ.ย. 2557 ได้ประกาศตั้งสภาฯ ของตนเองขึ้นใหม่และตั้งเมืองหลวงที่ตริโปลี โดยตั้งนายนูรี อบูเซห์หมัยนี เป็นประธานาธิบดี และ Omar Al Hassi เป็น นรม. เมื่อ 6 ก.ย. 2557 ทำให้สภาผู้แทนราษฎรและรัฐบาลของนายอับดุลลอฮ์ อัซซิณี ต้องย้ายไปอยู่ที่ Tobruk เมื่อ 6 พ.ย. 2557 ศาลสูงที่ตริโปลีประกาศว่าการเลือกตั้งขัดต่อรัฐธรรมนูญ และคณะมนตรี (Council of Deputies) รวมทั้งสภาผู้แทนราษฎรและรัฐบาลที่ Tobruk เป็นโมฆะ แต่ Council of Deputies ปฏิเสธโดยอ้างว่าการตัดสินใจเกิดจากการกดดันของกลุ่ม Libya Dawn ทั้งนี้ เมื่อ 31 มี.ค. 2558 นาย Al Hassi ถูกปลดจากตำแหน่งด้วยข้อหาที่ไม่ระบุและแต่งตั้งนาย Khalifa Al Ghawi ให้รักษาการแทน หลังจากลงนามในข้อตกลงทางการเมือง ซึ่งระบุว่าให้นาย Fayez Al-Sarraj ในฐานะประธานสภาผู้นำและให้ดำรงตำแหน่ง นรม.ด้วยอีกตำแหน่งหนึ่ง โดยถือเป็นหัวหน้ารัฐบาล (Government of National Accord-GNA) ซึ่งสหประชาชาติให้การรับรอง

ฝ่ายนิติบัญญัติ : เป็นแบบสภาเดี่ยว คือ House of Representatives (HoR) หรือ Majlis Al Nuwab มีสมาชิก 200 คนมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชน ในจำนวนนี้สงวนไว้ให้สตรี 32 คน ก่อนหน้านี้นิติบัญญัติคือ General National Congress (GNC) เลือกตั้งครั้งแรกเมื่อ 7 ก.ค. 2555 และครั้งที่ 2 เมื่อ 25 มิ.ย. 2557 ต่อมายุบไป หลังเกิด HoR แต่กลุ่มอิสลามนิยมประกาศไม่ยอมรับ HoR แต่สนับสนุนสภานิติบัญญัติภายใต้การนำของนายนูรี อบูเซห์หมัยนี อดีตประธานรัฐสภาคนก่อน อย่างไรก็ตาม HoR ได้รับการรับรองจากนานาชาติว่าเป็นสภานิติบัญญัติลิเบีย ควบคู่กับ Government of National Accord (GNA) ซึ่งเป็นรัฐบาลของ นรม. Fayez al-Sarraj

ฝ่ายตุลาการ : ไม่มีข้อมูล เนื่องจากอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านทางการเมือง

เศรษฐกิจ เศรษฐกิจลิเบียยังคงต้องพึ่งพาภาคพลังงานเป็นหลัก ได้แก่ น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ โดยอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซธรรมชาติมีส่วนถึง 60% ของ GDP โดยคิดเป็น 82% ของรายได้จากการส่งออก ทั้งนี้ ลิเบียมีปริมาณสำรองน้ำมันมากที่สุดในแอฟริกา คือ 48,000 ล้านบาร์เรล ปัจจุบันผลิตน้ำมันวันละ 1.278 ล้านบาร์เรล (ก.ย. 2561) อย่างไรก็ตาม ก่อนการโค่นล้ม พ.อ.กัตตาฟี เมื่อปี 2554 ลิเบียผลิตน้ำมันได้วันละ 1.6 ล้านบาร์เรล ขณะนี้การพัฒนาเศรษฐกิจล่าช้าโดยไม่ได้นำรายได้มาใช้ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพราะยังประสบปัญหาการสู้รบและความขัดแย้งอยู่ ก่อนหน้านี้ เมื่อปลายปี 2556 จนถึง 2557 เกิดการประท้วงขึ้นที่เมืองท่าและหลายเมืองทั่วประเทศ และยังเกิดเหตุก่อวินาศกรรมโครงสร้างด้านพลังงานในลิเบียส่งผลกระทบต่อการผลิตและส่งออกพลังงานของลิเบีย ทั้งนี้ การปรับเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจของลิเบียจากสังคมนิยมในสมัยของ พ.อ.กัตตาฟี ไปสู่ระบบเศรษฐกิจการตลาดชะงักลง รายได้ลดลง ความไม่มั่นคงทางการเมืองสูง เกิดการแย่งชิงอำนาจกันเพื่อจะเข้าควบคุมธนาคารกลางและบริษัทน้ำมันแห่งชาติ

สกุลเงิน ตัวย่อสกุลเงิน : ดินาร์ลิเบีย (Libyan Dinar-LYD)

อัตราแลกเปลี่ยนต่อดอลลาร์สหรัฐ : 1 ดอลลาร์สหรัฐ : 1.40 LYD

อัตราแลกเปลี่ยนต่อบาท : 1 บาท : 0.04 LYD (ต.ค. 2562)

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ (ปี 2561)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) : 40,950 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ : 17.9%

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี : 6,290 ดอลลาร์สหรัฐ

แรงงาน : 2.507 ล้านคน

อัตราการว่างงาน : 15.7%

ผลผลิตทางการเกษตร : ข้าวสาลี ข้าวบาร์เลย์ มะกอก ผลอินทผลัม ต้นไม้จำพวกมะนาวและส้ม ผัก ถั่วลิสง ถั่วเหลือง และปศุสัตว์

ผลผลิตอุตสาหกรรม : น้ำมันปิโตรเลียม สารที่ได้จากน้ำมันปิโตรเคมี อะลูมิเนียม เหล็กและเหล็กกล้า อาหาร สิ่งทอ งานฝีมือ และปูนซีเมนต์

ดุลการค้าระหว่างประเทศ : 2,574 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2560)

มูลค่าการส่งออก : 19,380 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2560)

สินค้าส่งออก : น้ำมันดิบ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ก๊าซธรรมชาติ และเคมีภัณฑ์

ประเทศส่งออกสำคัญ อิตาลี 19% สเปน 12.5% ฝรั่งเศส 11% อียิปต์ 8.6% เยอรมนี 8.6% จีน 4.3% เนเธอร์แลนด์ 5%

มูลค่าการนำเข้า : 11,360 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2560)

สินค้านำเข้า : เครื่องจักร อาหาร อุปกรณ์การขนส่ง และสินค้าอุปโภคบริโภค

ประเทศนำเข้าสำคัญ : จีน 13.5% ตุรกี 11.3% อิตาลี 6.9% เกาหลีใต้ 5.9% สเปน 4.8%

การทหาร กองทัพของลิเบียอยู่ในสภาวะการเปลี่ยนผ่านหลังจากการโค่นล้ม พ.อ.กัตตาฟี เมื่อปี 2554 โดยกองทัพเดิมถูกยุบเลิกและตั้งขึ้นใหม่จากกองกำลังต่อต้าน พ.อ.กัตตาฟี และกองกำลังเดิมที่หันมาเข้าร่วมกับรัฐบาลใหม่ในช่วงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน กองทัพลิเบีย นำโดย จอมพล Khalifa Haftar และเปิดปฏิบัติการหลายครั้งต่อกองกำลังที่สนับสนุนสภาแห่งชาติ (GNC) เมื่อปี 2557 จอมพล Khalifa Haftar ได้รับความแต่งตั้งเป็นผู้บัญชาการทหารสูงสุด ได้รับการสนับสนุนจากกองกำลังต่างชาติจากอียิปต์ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และฝรั่งเศส มีฐานที่มั่นอยู่ทางตะวันออกของลิเบีย กำลังพลรวม กำลังของรัฐบาลลิเบีย (GNA) มีทั้งกำลังทาง

บก อากาศ และทางเรือ นอกจากนี้ ยังมีกำลังชายฝั่ง และกำลังผสมระหว่างหน่วยกึ่งทหาร ขนเฝ้า และ อาสาสมัคร

ยุทโธปกรณ์สำคัญ ทบ. ได้แก่ ทรู่น T-55 และ T-72 ยานรบทหารราบหุ้มเกราะรุ่น BMP-2 ยานลำเลียงพลหุ้มเกราะรุ่น 4K-7FA Steyr ยานอรรถประโยชน์หุ้มเกราะรุ่น Nimr Ajban ยานหุ้มเกราะกู้ภัย และส่งกำลังบำรุงรุ่น Centurion 105 AVRE เครื่องยิงอาวุธต่อสู้รถถังรุ่น 9P157-2 Khризantema-S 1 คัน ปืนใหญ่รุ่น Palmaria และ D-30

ทร. ได้แก่ เรือฟริเกต 1 ลำ เรือลาดตระเวนและเรือรบชายฝั่ง มากกว่า 3 ลำ เรือรบสะเทินน้ำสะเทินบก 1 ลำ เรือส่งกำลังบำรุง 2 ลำ

ทอ. ได้แก่ เครื่องบินขับไล่ มากกว่า 14 เครื่อง เฮลิคอปเตอร์โจมตีรุ่น Mi-24 Hind เฮลิคอปเตอร์ขนส่งรุ่น Mi-17 Hip และซีปนาวุธจากอากาศสู่อากาศ

ปัญหาด้านความมั่นคงที่น่าติดตาม

1) สถานการณ์ความไร้เสถียรภาพทางการเมืองและความมั่นคงของประเทศ หลังจากการโค่นล้ม พ.อ.กัตตาฟี โดยรัฐบาลที่นำนาชาติรับรองขาดอำนาจจัดการอย่างแท้จริงและควบคุมพื้นที่เพียงบางส่วน พื้นที่บางแห่งยังอยู่ภายใต้อิทธิพลของกลุ่มติดอาวุธต่าง ๆ ที่มีมากมายทั่วทั้งประเทศ และบางพื้นที่ปรากฏความเคลื่อนไหวของกลุ่มที่ภักดีต่ออดีตผู้นำลิเบีย ที่ผ่านมาลิเบียเสมือนมี 2 รัฐบาลและ 2 รัฐสภา คือ ฝ่ายรัฐบาลลิเบีย (GNA) ของ นรม.Sarraj กับกลุ่ม High Council of State เป็นรัฐบาลที่สหประชาชาติ (UN) ให้การรับรอง โดยมีฐานที่มั่นอยู่ที่ตริโปลี ส่วนอีกฝ่ายเป็นกลุ่ม Libyan National Army (LNA) ของจอมพล Haftar กับกลุ่ม House of Representatives (HoR) มีฐานที่มั่นทางภาคตะวันออกและทางใต้ของลิเบีย และยังสามารถควบคุมแหล่งน้ำมันที่สำคัญของลิเบีย

ลิเบียเริ่มเกิดการสู้รบรุนแรงมากขึ้นในตริโปลี เมื่อจอมพล Haftar เคลื่อนกำลังจากฐานที่มั่นทางภาคตะวันออกของลิเบีย รุกโจมตีเพื่อหวังยึดตริโปลีจากฝ่ายรัฐบาลลิเบีย ตั้งแต่ 4 เม.ย. 2562 โดยจอมพล Haftar ระบุว่าเพื่อปราบปรามกลุ่มก่อการร้าย และกลุ่มอาชญากรรมที่เชื่อว่าได้รับการสนับสนุนจาก GNA ซึ่งองค์การอนามัยโลก (World Health Organization-WHO) ระบุว่า นับแต่ 4 เม.ย. 2562 การสู้รบของทั้งสองฝ่ายทำให้มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 1,000 คน มีผู้ได้รับบาดเจ็บมากกว่า 5,000 คน และมีผู้ต้องอพยพหนีภัยประมาณ 120,000 คน

2) ความพยายามจะสร้างสันติภาพในลิเบีย โดยเฉพาะลิเบียมีกลุ่มติดอาวุธต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก หลังจากการโค่นล้ม พ.อ.กัตตาฟี อีกทั้งยังมีความพยายามของกลุ่มก่อการร้ายสากลที่อาจอาศัยสภาพไร้กฎหมายในลิเบียเพื่อเข้ามาแสวงงประโยชน์ โดยใช้เป็นแหล่งพักพิง การฝึกอบรม และเป็นฐานที่มั่น โดยเฉพาะกลุ่ม Islamic State (IS) ที่อาจหวนมายึดลิเบียเป็นฐานที่มั่นในแอฟริกา หลังจากก่อนหน้านี้เคยยึดเมือง Sirte เมื่อปี 2558 แต่ถูกขับออกเมื่อ ธ.ค. 2559 ทั้งนี้ UN ประเมินการณ์เมื่อปี 2561 ว่ามีสมาชิก IS อยู่ในลิเบียประมาณ 3,000-4,000 คน แต่กองบัญชาการสหรัฐฯ ในแอฟริการะบุว่ามีประมาณ 400-750 คน

3) การแข่งขันอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจในลิเบีย โดยมีประเทศมหาอำนาจเป็นจำนวนมากเข้าแทรกแซงปัญหาภายในลิเบีย ทำให้การแก้ไขปัญหาลิเบียเป็นไปด้วยความยุ่งยากและซับซ้อนมากขึ้น และลิเบียอาจเป็นพื้นที่ก่อสงครามตัวแทน ทั้งนี้ ฝ่ายกลุ่ม LNA ของจอมพล Haftar ได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐอเมริกา รัสเซีย ฝรั่งเศส สหราชอาณาจักร และรัสเซีย ส่วนรัฐบาล GNA ได้รับการสนับสนุนจากตุรกีและกาตาร์ นอกจากนี้ ฝรั่งเศสและอิตาลี (อดีตเจ้าอาณานิคม) ยังแข่งขันช่วงชิงอิทธิพลเหนือลิเบียที่มีความสำคัญต่อประเทศทั้งสองอย่างมากในด้านภูมิรัฐศาสตร์ และผลประโยชน์ด้านพลังงาน

4) ผลกระทบด้านพลังงานโลกจากความไม่สงบในลิเบีย เฉพาะอย่างยิ่งการที่กลุ่ม IS มุ่งโจมตีแหล่งน้ำมัน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจลิเบีย กระทบต่อปริมาณและราคาน้ำมันในตลาดโลกให้เกิดความผันผวนและอาจปรับตัวสูงขึ้น เนื่องจากลิเบียเป็นแหล่งน้ำมันที่สำคัญของโลก โดยเฉพาะส่งออกไปยังตลาดยุโรปเป็นหลัก ได้แก่ อิตาลี สเปน ฝรั่งเศส เยอรมนี และเนเธอร์แลนด์

5) ปัญหาผู้อพยพชาวแอฟริกาที่ยังนิยมใช้ลิเบียเป็นทางผ่านข้ามทะเลเมดิเตอร์เรเนียนเพื่อต่อไปยังยุโรปในการแสวงหาชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ ได้แก่ ABEDA, AfDB, AFESD, AMF, AMU, AU, BDEAC, CAEU, COMESA, FAO, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, ICRM, IDA, IDB, IFAD, IFC, IFRCs, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ISO, ITSO, ITU, LAS, MIGA, NAM, OAPEC, OIC, OPCW, OPEC, PCA, UN, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UNWTO, UPU, WCO, WFTU, WHO, WIPO และ WMO นอกจากนี้ยังเป็นผู้สังเกตการณ์ของ WTO

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ลิเบียส่งเสริมด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเฉพาะให้ความสำคัญในด้านการศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ นอกจากนี้ ยังมีโครงการพัฒนาไฟฟ้าพลังนิวเคลียร์ โดยมีเตาปฏิกรณ์วิจัยนิวเคลียร์ขนาด 10 เมกะวัตต์ที่เมืองตางญูร้อ

การขนส่งและโทรคมนาคม ท่าอากาศยาน 146 แห่ง โดยมีท่าอากาศยานนานาชาติสำคัญ คือ ท่าอากาศยานนานาชาติตริโปลี ส่วนท่าเรือสำคัญ ได้แก่ Az Zawiyah, Marsa al Burayqah, Ra's Lanuf และ Tripoli ท่าส่งน้ำมันที่ Az Zawiyah และ Ra's Lanuf ท่าส่งก๊าซธรรมชาติเหลวที่ Marsa el Brega ถนนระยะทาง 100,024 กม. ท่าส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมระยะทาง 11,630 กม. การโทรคมนาคม : โทรศัพท์พื้นฐานให้บริการประมาณ 1.37 ล้านเลขหมาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ 10.9 ล้านเลขหมาย รหัสโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ +218 จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 3.8 ล้านคน รหัสอินเทอร์เน็ต .ly

การเดินทาง สายการบินลิเบียไม่มีเที่ยวบินตรงมายังกรุงเทพฯ ผู้ที่ประสงค์จะเดินทางไปลิเบียต้องต่อเครื่องบินในยุโรป เช่น ฝรั่งเศส ตุรกี หรือสหรัฐอเมริกาหรืออิตาลี เวลาที่ลิเบียช้ากว่าไทย 5 ชม. นักท่องเที่ยวไทยเดินทางเข้าลิเบียต้องขอรับการตรวจลงตราที่ สอท.ลิเบียประจำกรุงเทพฯ

ความสัมพันธ์ไทย-ลิเบีย

ลิเบียสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทยเมื่อ 16 มี.ค. 2520 และมีการเปิด สอท.ไทยประจำตริโปลี เมื่อ 5 มี.ค. 2552 โดยให้มีเขตอาณาครอบคลุมไนเจอร์ ซาด และตูนิเซีย ต่อมาเมื่อปี 2557 สอท.ไทย ประจำตริโปลี ปิดดำเนินงานชั่วคราวเนื่องจากสถานการณ์ความรุนแรงในลิเบีย ปัจจุบันมอบหมายให้ สอท.ไทย ประจำโรม อิตาลี ดูแลลิเบีย ขณะที่ฝ่ายลิเบียมอบหมายให้ สอท.ลิเบีย ประจำมะนิลา ฟิลิปปินส์ มีเขตอาณาครอบคลุมประเทศไทย รวมทั้งต้องการเปิด สอท.ลิเบีย ขึ้นในไทย ที่ผ่านมา ลิเบียได้ให้การสนับสนุนมูลนิธิช่วยเหลือเด็กกำพร้าของมูลนิธิสตรีไทยมุสลิมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ และให้การสนับสนุนการก่อสร้างอาคารลิเบียเป็นที่ทำการของมูลนิธิดังกล่าว และใช้เป็นอาคารเรียนสำหรับเยาวชนไทยมุสลิมด้วย

ด้านเศรษฐกิจ การค้าไทย-ลิเบีย ปี 2561 มีมูลค่า 498.92 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยไทยส่งออกมูลค่า 134.19 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และนำเข้ามูลค่า 364.73 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไทยเป็นฝ่ายเสียเปรียบดุลการค้า 230.55 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในช่วง ม.ค.-ก.ย. 2562 การค้าสองฝ่ายมีมูลค่า 569.58 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยไทยส่งออกมูลค่า 160.94 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และนำเข้ามูลค่า 408.64 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไทยเป็นฝ่ายเสียเปรียบดุลการค้า 247.70 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าส่งออกสำคัญของไทย ได้แก่ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป ผลไม้กระป๋องและแปรรูป ข้าว รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ ตู้เย็น ตู้แช่แข็งและส่วนประกอบ สินค้าสำคัญที่ไทยนำเข้าจากลิเบีย ได้แก่ น้ำมันดิบ สินแร่โลหะ เศษโลหะ และผลิตภัณฑ์

ความร่วมมือด้านแรงงาน ก่อนเกิดสงครามกลางเมืองเมื่อปี 2554 มีแรงงานไทยในลิเบียประมาณ 40,000 คน (มากที่สุดแอฟริกาเหนือ) ส่วนใหญ่เป็นคนงานประเภทช่างฝีมือและกึ่งฝีมือที่ทำงานในงานก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่ แต่เมื่อสถานการณ์ในลิเบียรุนแรงขึ้น ทางกรมไทยจึงอพยพแรงงานไทยกลับประเทศเพื่อความปลอดภัย หลังจากนั้นบริษัทนายจ้างในลิเบียเริ่มนำเข้าแรงงานไทยอีกครั้ง อย่างไรก็ตามจากสถานการณ์การสู้รบระหว่างกองกำลังรัฐบาลกับกลุ่มต่อต้านเมื่อ ก.ค.-ส.ค. 2557 ส่งผลให้ต้องอพยพแรงงานไทยในลิเบีย ซึ่งมีประมาณ 1,500 คนกลับประเทศ ปัจจุบันมีแรงงานไทยในลิเบียประมาณ 500 คน ส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในโครงการสร้างแม่น้ำเทียม (Great Man-made River) นอกจากนี้ ยังมีนักศึกษาไทยศึกษาอยู่ที่ University Islamic Coll College of Tripoli ในตรีโปลี ส่วนใหญ่ศึกษาด้านศาสนา ภาษาอาหรับและวรรณกรรม และสาขาด้านสามัญ

ข้อตกลงสำคัญ : ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างหอการค้าแห่งประเทศไทยกับหอการค้าและอุตสาหกรรมลิเบีย (ลงนามเมื่อ 1 ก.พ. 2553)

Fayeز Mustafa al-Sarraj

- ตำแหน่ง** ปัจจุบันเป็นประธานสภาผู้นำของลิเบียและ นรม. ของรัฐบาลตามข้อตกลงแห่งชาติที่เกิดขึ้นจากข้อตกลงทางการเมืองที่ลงนามเมื่อวันที่ 17 ธ.ค. 2558 โดยสหประชาชาติให้การรับรอง
- เกิด** 20 ก.พ. 2503 (อายุ 60 ปี/ปี 2563)
- การศึกษา** จบการศึกษาระดับปริญญาตรี/สถาปัตยกรรม
- สถานภาพทางครอบครัว** สมรส มีบุตรสาว 3 คน
- ประวัติส่วนตัว** นาย Sarraj มาจากครอบครัวที่มีสถานะทางสังคมที่ดีในตรีโปลี บิดา คือ นาย Mostafa al-Sarraj เป็นสมาชิกสภาตรีโปลี และรัฐมนตรีในช่วงที่ลิเบียปกครองด้วยระบบกษัตริย์ (King Idriss) เป็นเจ้าของร้านขายหนังสือและเครื่องเขียนอยู่ในกรุงตรีโปลี และเป็นเจ้าของที่ดินพื้นที่รอบกรุงตรีโปลี
- ประวัติการทำงาน** ในช่วงรัฐบาล พ.อ.กััดดาฟี ทำงานที่กระทรวงการเคหะ
- ประวัติทางการเมือง**
- ปี 2557 ได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และเป็นรัฐมนตรีกระทรวงการเคหะและกิจการสาธารณะในรัฐบาลของนาย Maiteeq ของ GNC
- ปี 2559 ดำรงตำแหน่งประธานสภาผู้นำของลิเบีย และ นรม.

คณะรัฐมนตรีลิเบีย

ประธานสภาสูงสุด (Head of The Presidential Council) และ นรม.ของลิเบีย	Fayez Al Sarrej
รองประธานสภาสูงสุด คนที่ 1	Ahmed Hamza
รองประธานสภาสูงสุด คนที่ 2	Abdel Salam Kajman
รองประธานสภาสูงสุด คนที่ 3	Musa al-Koni
รองประธานสภาสูงสุด คนที่ 4	Ahmed Maitiq
รองประธานสภาสูงสุด คนที่ 5	Fathi al-Majbari
รองประธานสภาสูงสุด คนที่ 5	Ali Faraj al-Qatrani
รมต.อาวุโส	Muhammad al-Amari
รมต.อาวุโส	Omar al-Aswad
รมว.กระทรวงกลาโหม	Mahdi al-Barghathi
รมว.กระทรวงการต่างประเทศ	Muhammad al-Tahir Hammuda Siala
รมว.กระทรวงมหาดไทย	Fathi BASHAGHA

(ต.ค. 2562)